

Štěrbová: Ministerstvo učitelům nepřidalo

Kraje nemohou ovlivnit peníze, které dává ministerstvo školám ♦ Učitelé tak zřejmě přijdou o osobní příplatky a třinácté platy

Vysočina • Do velmi vážných problémů kvůli chybějícím penězům z ministerstva školství se mohou dostat – stejně jako v jiných krajích – školy na Vysočině. Resort totiž letos poslal na platy zaměstnanců tak málo, že avizované zvýšení mezd zřejmě zůstane jen na papíře. Náměstkyně hejtmanky pro školství Alena Štěrbová (US-DEU) dokonce říká, že ministerstvo nemá žádné peníze ani na část 13. a 14. platů.

Školy platí ministerstvo školství tak, že přes krajský rozpočet peníze na platy a učební pomůcky jen protékají a krajský úřad je musí rozepsat přesně podle pokynů ministerstva na všechny školy. Problém je v tom, že pro školství ministryně Petra Buzková v rámci státního rozpočtu získala jen o jedno procento více než loni. Přitom se mají platy zvýšit přerazem učitelů do vyšších platových tříd o daleko větší peníze. Například učitelům na základních školách se zvýšily základní tarify v průměru o 21%. „Bude se muset sáhnout do nenáročných slo-

žek,“ upozorňuje Alena Štěrbová. To by znamenalo, že přidáno prakticky dostanou pouze ti, kteří obvykle nedostávali větší osobní příplatky. Ty totiž tvořily asi 15 procent platu.

Ministerstvo školství sice počítá s tím, že ze škol měla k prvnímu lednu odejít dvě procenta učitelů, čímž by se na platy ostatních ušetřilo, ani to ale podle Štěrbové neodpovídá skutečnosti. „Je to

„O platech pracovníků ve školství rozhoduje Praha. Krajům nezbyvá než bezmocně přihlížet, jak stále ubývá peněz. Pokusíme se ale alespoň pro příští rok učitelům pomoci,“ říká Alena Štěrbová.

přece polovina školního roku a že v této době kvůli poklesu počtu žáků neodejde z obecních škol na Vysočině celkem 250 pracovníků, muselo být předem zástupcům ministerstva jasné. V základních školách sice ubývají žáci, ale v každé třídě je to jeden či dva. A kvůli úbytku dvou žáků odejde učitel. To je možné až s no-

vým školním rokem, kterému bude předcházet rušení některých tříd či škol, což je plně v rukou obecních zastupitelů,“ vysvětluje Alena Štěrbová a dodává: „Ředitelé tak budou muset zajistit vyplácení mezd všem, kteří nyní ve školství pracují. A to jde pouze tak, že se osobní příplatky omezí. Bude tedy pro ně velmi těžké motivovat své učitele, protože celkové platy vlastně porostou pouze těm, kteří měli příplatky velmi nízké či žádné. Je to nespravedlivé.“

Celý problém by přitom nemusel být, kdyby kraje mohly školy na svém území vyplácet samy. Tedy, pokud by dostaly příslušnou část daní tak, jak o loni usilovaly. „Daňové příjmy v naší republice rostou každým rokem o pět až sedm procent. A to i za obecně nelehké situace, jaká je například teď. Jestliže bychom tedy dostali do rozpočtu kraje daňové příjmy na platy ve školství stejné jako loni, byly by to k 1. lednu 2,297 miliardy korun. Vlivem daňového růstu, i když by byl jen o šest procent, by to bylo ke konci roku 2004 rázem o 138 milionů víc. A to jsou přesně pe-

níze, které letos na Vysočině chybí na osobní příplatky. Jenže ministryně školství dosáhla toho, že vše zůstalo při starém. Pravomo-

ci, včetně platů, zůstaly v rukou ministerských úředníků v Praze a ti poslali pro všechny obecní a krajské školy na Vysočině jen

o 20 milionů víc než loni. To je navýšení o necelé jedno procento a podobné je to v ostatních krajích,“ rekla Alena Štěrbová.

Někteří učitelé nerezignovali a používají netradiční postupy. Ani oni se ovšem nemusí dočkat finančního ocenění. Foto: Luboš Pavlíček

Obce chtějí peníze zejména na silnice

Vysočina • Bezmála 70 milionů korun rozdělí kraj mezi obce Vysočiny v rámci Programu obnovy venkova. Žádostí na letošní rok už se ale sešlo téměř za trojnásobek.

Program obnovy venkova začal fungovat už v roce 1991 jako program ministerstva pro místní rozvoj. Letos poprvé ale rozdělí peníze krajská zastupitel-

stva, kterým stát peníze předal. Na Vysočinu připadlo 69,4 milionů. Zastupitelstvo kraje proto na svém posledním zasedání schválilo hodnotící výbor, ve kterém je deset zastupitelů, dva zástupci Spolku pro obnovu venkova a tři zástupci Sdružení obcí Vysočiny, přičemž každý z členů tohoto výboru reprezentuje jeden z „malých okresů“. Ti budou mít před sebou na tisícovku žádostí, které v součtu už přesahují 180

milionů Kč. „Je jasné, že výbor musí při tak velkém přebytku vybírat, nelze uspokojit všechny žádosti,“ říká náměstkyně hejtmanky pro regionální rozvoj Marie Černá (SNK). Podle žádostí chtějí obce nejvíce peníze na místní komunikace a chodníky, úpravu veřejných prostranství, kulturní a tělovýchovná zařízení, opravy obecních úřadů, hasičské zbrojnice, hřbitovy a čekárny.

Marie Černá říká, že Program obnovy venkova je jedna z nejlepších forem pomoci obcím, se kterou se dosud mezi státním programy setkala: „V malých obcích, například se stovkou obyvatel to jsou zásadní peníze, bez kterých by tam rozvoj zcela ustrnul, protože tyto obce mají sotva na vlastní provoz. Setkala jsem se s mnoha případy, kdy byly peníze třeba použity na opravu obecního úřadu. Záro-

ven tam ale zřídili společenskou místnost pro setkávání obyvatel a té obci to neskutečně prospělo. Nejsou to ty naddimenzované socialistické kulturáky, ale prostor, kam chodí ženy cvičit, chlapi si popovídat nad pivem, děti si tam umístí pingpongové stoly anebo tam všichni společně pořádají pouťovou zábavu nebo i mši, když není v místě kostel. Je to nesmírně prospěšné pro společenský život obce.“

Jak to vidím já

Názor zastupitele Michala Zrůta (US-DEU) na uložení radioaktivního odpadu v kraji

Vyjádit se k takové velmi složité a citlivé záležitosti na dva třídících je velmi obtížné.

Na území našeho kraje byly zatím vytypovány a předloženy jako vhodné označeny dvě lokality. Když pomenu tato dvě konkrétní navrhovaná místa, o kterých není ještě zdaleka rozhodnuto, musím se ale zamyslet nad celým schvalovacím procesem a nad možnými dopady umístění hlubinného radioaktivního úložiště na životní prostředí v našem krásném kraji.

Hlubinné úložiště radioaktivního odpadu by podlehalo schvalovacímu procesu EIA (zák.č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí). Kraj a příslušná obec by měly pozici dotčených ÚSC a mohly by se vyjadřovat k oznámení, dokumentaci a posudku, včetně návrhu stanoviska.

Územní řízení (zák.č. 50/1976 Sb.) vede obecní stavební úřad. Obec má postavení účastníka řízení.

Speciální schvalovací řízení dle atomového zákona, především pozice obce, je předmětem pozměňovacího návrhu některých senátorů. Věřím však, že se naše obce a ani kraj (odbor ŽP Kraje Vysočina) nebudou muset nikdy touto problematikou zabývat.

Kdybych já osobně měl v této dané chvíli rozhodnout o umístění hlubinného úložiště radioaktivního odpadu na území našeho kraje, řekl bych ne! Vždyť Kraj Vysočina se svým nejčistším životním prostředím v rámci ČR si to skutečně nezaslouží. Ztrátu této priority by náš kraj v následujících letech jistě negativně pocítil. Treba i v oblasti cestovního ruchu. Nevidím jedinou výhodu opačného rozhodnutí.

Bezmála 80 akcí a aktivit předvedly neziskové organizace Vysočiny během února. Upozorňovaly tak na svoji činnost v rámci kampaně 30 DNÍ PRO NEZISKOVÝ SEKTOR.

Péče o účty přinesla Vysočině čtyři miliony

Vysočina • Děti ve školách Vysočiny dostaly nové učební pomůcky, školy samotné třeba lepší sprchy a domovy důchodců jemnější povlečení a nové střechy. Umožnilo to čtyři miliony korun, které kraj navíc získal tím, že se dobře staral o své účty.

Takové peníze vydělaly kraji finanční operace, řízené najatou makléřskou firmou. Kraj má totiž každý rok na účtech peníze, které získá jako přímé daňové příjmy, anebo dotace od státu. Do té doby, než je použije, mohou peníze přinášet buď běžný úrok na běžném účtu, anebo vydělávat na nejrůznějších finančních produktech. Zatímco na běžném účtu by ale přinesly úrok ve výši asi půl druhého procenta, makléřská firma dokázala krajské peníze zúročit 3,42 procenty. V praxi to znamená, že je zhodnocování peněz přes makléřskou firmu

pro kraj, tedy pro obyvatele Vysočiny, výhodnější. „V tak dynamickém postupu jsme docela výjimečný kraj. Myslím, že tak dva nebo tři další kraje k podobnému zhodnocování peněz přistoupily. Díky našemu přístupu ke zhodnocování finančních prostředků formou nákupu konzervativních nástrojů peněžního trhu, například státních dluhopisů nebo dluhopisů velkých korporací a firem, jsme získali slušné peníze navíc,“ říká první náměstek hejtmanky Miloš Vystrčil (ODS).

Smlouva s makléřskou firmou ale s koncem roku skončila a kraj ji neobnovil. Letos v zastupitelstvu zvířel jiný názor. Místo makléřské firmy se o takové zhodnocování peněz budou starat dvě banky. „Po roce jejich činnost vyhodnotíme a uvidíme, jestli budou zrovna tak úspěšné,“ dodal Vystrčil.

Představujeme kraj a krajský úřad

region	I. třída	II. třída	III. třída	celkem
Pelhřimovsko	6	291	607	967 km
Havlíčkovsko	108	247	699	1054 km
Jihlavsko	64	326	379	769 km
Třebíčsko	71	353	700	1124 km
Žďársko	105	459	611	1175 km
KRAJ	417	1676	2996	5089 km

Silnice v kraji se nerozvíjejí z centra k okrajům, ale tvoří opravdu téměř rovnoměrnou síť mezi většími městy a jejich okolím.

Silnice v kraji

Vysočina leží téměř ve středu České republiky. Územím kraje prochází důležité spojnice, dokonce i evropského významu. K nim patří určitě dálnice D1, která dělí kraj na shodné poloviny a silnice I/38, což je tradiční spojnice Praha – Vídeň. Do evropské silniční sítě je zařazena ještě silnice I/34 v úseku Jindřichův Hradec – Humpolec jako E551 (důležitá spojnice jižních a východních Čech).

Při pohledu na mapku silniční sítě na Vysočině zjistíme, že první velká pavučina propojuje větší města (Jihlava, Třebíč, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou, Pelhřimov). Je to proto, že v kraji není velkoměsto, které by tvořilo nějaké centrum. Naopak, bývalá okresní města jsou téměř rovnocenná.

Další menší pavučiny pak jsou silnice, které propojují právě bývalá města s jejich okolím. Před krajem teď tedy stojí úkol zlepšit propojení právě bývalých okresních měst s jihla-

vou. Není to problém v případě Havlíčkovu Brodu. Naopak, nejhorší silniční spojení je Žďár nad Sázavou – Jihlava. Právě proto nyní probíhá důkladná oprava této důležité silnice. Kraj také chce přerazem spojovací silnici Jihlava – Pelhřimov do kategorie I. třídy.

Nejvíce aut projede denně po dálnici D1. Podle posledního měření zde intenzita provozu nikdy neklesá pod 25.000 vozidel za 24 hodin. 10.000 aut za den projede také po dálničním přivaděči u Jihlavy, na části silnice mezi Pelhřimovem a Humpolcem, městy Náměšť nad Oslavou, Pelhřimov a Velké Meziříčí. Velký provoz (5.000 – 10.000 aut za 24 hodin) je například na silnici Pelhřimov – Obrataň – hranicím kraje, Třebíč – Náměšť nad Oslavou, anebo Žďár nad Sázavou – Nové Město na Moravě. Velmi vysokou zátěž trpí silnice uvnitř všech větších měst. Za den tudy projede až 19.000 aut. S tím by měly pomoci obchva-

ty, z nichž některé už fungují, jiné se právě staví.

Kdybychom porovnali zatížení silniční sítě mezi roky 1995 a 2000 (tehdy probíhala měření), zjistíme v celé síti výrazný růst provozu. Kromě dálnice D1, na níž se za pět let zvýšil počet projíždějících automobilů v celém úseku procházejícím krajem Vysočina zhruba o sedm až osm tisíc, se to týká všech silnic první třídy a většinou i silnic nižších. U nich však nárůst provozu není obvykle tak razantní. Na Vysočině, zejména na Žďársku, je množství středisek cestovního ruchu, která jsou využívána celý rok. Kromě toho je celé území kraje atraktivní pro rozvoj chalupaření a chataření a pro mototuristiku. S tím souvisí nárůst dopravního zatížení silnic v rekreačních oblastech hlavně o víkendech. Přitom jde často o silnice nižších tříd, které zvyšují provozu o víkendech nejsou technicky přizpůsobené.